

1950

БОДО

№ 12. 08 1950. თბილის. 1950 ა. გამოცემულია „მოდერნისტის გამოცემაში“.

32 გვ. ფასი XXVII. ფასი 2 გვ.

გერვაჩი ეს ღიღიკები

ნახ. დონისა

მშვიდობის მტერი—ჩვენი მტერია!
ჩვენ ვძლიერ „ცივი ომის“ წუთები...

მშვიდობის მომხრე—გულივერია,
მშვიდობის მტერი—ლილიჭუტები.

ნაბ. ი. ქოქიშვილის

თუ ვიტყვით: საქმე ჩაუთვავდაო —
სწორედ აღია-თათარზე ითქმის...
როგორ მიაჩნდა ჭამი სადავოდ,
კოვზზი მას პირთან მიჭრონდა, თითქმის!

მაგრამ სიკეთე გაუგონარი
ცად მოაჩვენა უცებ ძიამა,
ნახევარმოვარის გვერდით დოლარი
ღაინახა და გულით იამა...

ამბავი იყო სუდ ერთი წამის
და თვადომაქცურად მოეწყო ისე,
რომ იქვე გაქრა ღოღარიც, ჭამიც...
აღიას ღარდი ფლავია ისევ!

გოგოთურ მიგრიაზლი

პირველი შედეგები

ამერიკის ქალაქებში სისტემატურად
უფეოდებათ საომარი მასალები...

სადაც ყოველ დილით ისმის
აფოშური ბომბის ქება,—
რა თქმა უნდა, რომ პირველად
იქ მოხდება აფეთქება!

სადაც მტრული შეშფოთებით
ახალ ომის გეგმა დგება,—
რა თქმა უნდა, რომ პირველად
იქ მოხდება აფეთქება!

სადაც მფეთქავ მასალათა
მარაგები ინახება,—
რა თქმა უნდა, რომ ყოველთვის
იქ მოხდება აფეთქება!

დელი-ოდილაშაპი

გარდუვალი დოკა

ჩვენი მკითხველი ალბათ რამდენადმე მოშეკრულია იმის გამო, რომ უკვე კარგაზენია ფელეტონებსა და კარიკატურებში ტრამვაისა და ტროლეიბუსს აღარ ვასენებთ.

რას ვიზამთ! ტრამვაელებმა უკვე ხელალებით გადაწყვიტეს მოგვისპონ დაცინების საშუალება და მიზანს საქმიად დიდი პროცენტით მიაღწიეს.

განა რა გააქციოს ასეთიო, იქითხავს მკითხველი.

— მოძრაობენ სწრაფად, წინ მიდიან, რრთ ადგილას არ ზოგინობენ.

ჯერ ერთი: — უამრავი ვაგონები გამოუშვეს. გამოუშვეს და ძველი ჩეველების მიხედვით კი არ ვააჩერეს ერთ ადგილას, მუდმივ რემონტში კი არ ჩააყენეს, დააქროლებენ „ქალაქში გრაფიკის მიხედვით, მგზავრები გადაყავთ. ახლა, წინააღმდეგ წარსული წლებისა, ტრამვაის „გაჩერებაზე“ უფრო ჩეარა ტრამვაი მოძრაობს. „გაჩერება“ კი ერთ და იმავე ადგილას დგას, ერთ ბოძზეა აკრული, როგორც მას ჩევნებან მოეთხოვება.

შემდეგ კი რა მოხდა? — ამ მოვლენის ასახელად ორიოდე წლის წინანდელ ტრამვაის ვაგონში, ან ტროლეიბუსში შევიხდოთ; მგზავრები ერთიმეორის ზურგზე სხედან. ზოგს ჩამოსვლა უნდა, ვერ ჩამოდის, ზოგი კი ჩამომსვლელთა ტალღას ძალით ჩამოჰყავს წინა გაჩერებაზე. რა სანახაობაა, რა გასართობი, ნამდვილი სასპორტო დარბაზია. ტრამვაელები ცნობისმოყვარეობით შეჰქმდებენ ამ სანახაობას, ერთობიან კიდეც, დროს ატარებენ.

ახლა-კი—ტრამვაელებს,

ეს სანახაობა აშეარად მოეხსოთ, ტრამვაის ვაგონი აღარ გამოადგათ სასპორტო დარბაზად.

ადგნენ და დანაკლისი სულ უბრალოდ გამოასწორეს: სანახაობისათვის შესანიშნავი კლუბი მოაწყეს. გართობის მიზნით ამ კლუბში წარმატებით მუშაობს ტრამვაელთაგან შემდგარ თრი დრამშრე, მომლერალ. თა გუნდი 83 კაცის შემდგენლობით, ჩასაბერი თრისტრი და სხვ. და სხვ. რაც შეეხება სასპორტო დარბაზს, მათ არც ეს დატოვეს ტრამვაის ვაგონში. საკუთარ სამმართველოს ტერიტორიაზე გადაიტანეს და დარბაზის მაგივრ ისეთი სასპორტო მოედანი. მოაწყეს, თბილისის ბევრ წარმოება-დაწესებულებას შეშურდება.

ერთი სიტყვით, შრომობენ, ვარჯიშობენ, წინ მიდიან!

მოძრაობენ ისე სწრაფად და წარმატებით, როგორც მათ მიერ გამოშვებული ვაგონები. ალბათ ამ სწრაფი მოძრაობის მიხედია, რომ ოთხი კვარტალის განმავლობაში ვერავინ დაეწია, გარდამავალი დროშა ვერავინ წაართვა.

ასეთი სწრაფი მოძრაობის გამო ობილისის ტერიტორიაც აღარ ჰყოფნით, და ტრამვაის ვაგონები თუ ქალაქგარედ იშიტომ ვერ გადის, რომ ლიანდაგის განლაგება საშუალებას არ აძლევს, სამავიროდ ტრამვაის მუშაკებს არც ლიანდაგი სჭირდებათ, არც ელექტროდენი. მათი ტურისტული სექტრი 1100 კაცს აერთიანებს. სად არ ნახავთ ტრამვაელ ტურისტებს, სად არ შეხვდებით? ახლა ტრამვაელები მოძრაობის კულტურის გარდა საერთო კულტურასაც იძენენ.

სხვა რომ არ იყოს რა, უკვე მეოთხე კვარტალი გადას, რაც ტრამვაელები საქ. სსრ მინისტრთა საბჭოს გარდამავალ დროშას ინარჩუნებენ. ინარჩუნებენ და ცდილობენ დროშასაც შეუცვალონ სახელი. „გარდამავალი“ რატომ უნდა იყოს, —ამბობენ ისინი, —არავის არ გავატანთ და ვარდუვალი დაერქმევაო. და მოდის ჯილდო ჯილდოზე. ყოველ კვარტალში 150.000 მანეთის მიღება ხუმრობა ხომ არ არის!

დიახ, ხუმრობა არ გახლავთ. არც ტრამვაელთა დაულალავი შრომაა ხუმრობა, მაგრამ „ნიანგი“ მანც ხუმრობის გუნებაზეა, რადგან ტრამვაელთა შემხედვარეს ცრემლნარევი სიცილი ნამდვილ, მხიარულ სიცილად შეუცვალა და გარდამავალ დროშას —ტრამვაელებს რომ გარღვევალი და ხელო უკავიათ, მხიარული გულით მიესალმება.

ჩვენი სოფლი სურათები

ჩვენი სოფლის სურათია:
ახელი, დიხოუ მოწინი ახო,
სახურავთქმულ შეიმის გმირია
საშორიძო და სამოსახლო.

სჩარც, ტერიკას დაუუცდნ
პატეტეკედ, განა წიგნით,
ღორისმც კა მიცემინ
დღ-ღორიბით მოტოციკლით!

განა აქაც სპორტსმენები
მუკინი და ჭიდლია—
უცამინ შეკვერაა
და პანგიში იღიღა...

მე მოწინა, თავის თავად
შეგზენ ვეღოსსილები,
ესმით ვერა სუბარი,
გვიღა ჩუმი იმედები...

სურათი და ჭყანტი გვერდ
ამ სოფლიში უნდა ნახოთ,
საქონიდა საგანგებოა
გალო გაჟურ საბალბო.

რომ ძროხები არ დაღარონ,
თავიდანვე დაწესებე
და მინვეგიბან მოსაზედად
აუტომობილ მოქაუთ მწყესებს.

ჯერის გამეტე აზ კეატანში
ახა შედგას მიაღწია —
რაღიანი გადასახა,
თავის ქართებში: ნია-ნია!

თვიმუნი მათი საჩინიერი
საღორი სეუკ სინინია, —
გამა-აპარ სიღურჭერს
სტოვენი და ნინ მიღიან!

მაღ გამოედებ ერთად ზორები,
გურილება ქრისტები,
სიღორისეულ ტკაცა ურით,
საინისტრიან ისნერუან
„პომენი“ და კრისტეული!

აუტოდან მამის გურაც
მოღინინის ბოლო იყოთ,
გვას კი აზ-ცას გასედას
მაყინინის მოღინინი...

ლამით, როცა ფშავის მთებში სიბნელე ჩამოწვება, მაღაროს-კარის ექლესიის გუმბათში პატარა შუქი ჭიატობს.

ირგვლივ მყუდროებაა, სიბნელე, ხევებში ჩანჩქერების ხმაური ისმის და, როგორც ვაჟა იტყოდა, გორით-გორს ბუვი გასძახის.

გუმბათში კი ხან ჩაქრება შუქი, ხან აპარალდება და თუ ამ სანახაობას შეესწრო ხევსურეთს მიმავალი ორიოდე მგზავრი, მათ შორის ცნობისმოყვარე მუსაიფი იწყება.

— აბაიმე, მგელიკაუ! რაი ას იმ გუმბათჩია?

— რისად უბნობ?

— იმისად რომა, საყდრის გუმბათჩი ანათებს!

— მასკვლავ იქნების!

— მასკვლავ რისად იქნების ამ სიბნელეჩია? მასკვლავ ცაშია, სინათლე კი გუმბათჩი ელავს!

— მაშინ აქსულ იქნების! უქმ ექლე-სიაჩი ეშმაკ დაიბუდებდის.

— ეგრ თუა?

— ეგრ იქნების!

და მგზავრები აჩქარებული ნაბიჯით გასცდებიან მაღაროს-კარის ექლესიას, რომ ხევსურეთში „აშბოვ წაილონ“.

დილით, როცა ფშაველი კოლმეურნეები სისხამზე გვერდს ჩაუვლიან იმავე ექლესიას, გუმბათიდან რაღაც გაბრული ღულუნი მოისმის:

— გეყურებისა? მტრედის ღულუნი ისმის!

— კარგ ლიშანს უბნობენ; თუ მტრედ ღულუნებს — მევიდრ ამინდ იქნებისო!

— ეგრ თუა?

— ეგრ იქნების!

მაგრამ აი, მათ მოწაფეები წამოეწევიან და საუბარში ჩაერევიან:

— სადაურ მტრედზე უბნობთ?

— ამანდაურზე — გუმბათჩი რომ ღულუნებს!

მოწაფეები ტაშს შემოჰკრავენ და მხიარულად აკუჭუჭდებიან!

— აბაიმე, კარგ მტრედ გინახავთა! ძაან ღულუნებს.

— ფანდურზე ღულუნებს, ძველ სამდევროს დაიმლერის!

— რას დაგვცინითავ ახალ-უხლებო! მტრედ ფანდურზე როგორ დაიმლერს?

— გულმოსულად ეუბნებიან ხნიერნი.

— ჰა, ჰა, ჰა! — კუჭუჭებენ მოწაფეები, — ფანდურიან მტრედ, ფანდურიან მტრედ!..

— რად იცინითა ბალლებო!

— იმად, რომ გუმბათში ტრედ არ ღულუნებს.

— მაშ რაი ღულუნებს?

— ეგ ჩვენ აგრონომ ღილინებს!

— რომელ აგრონომ?

— მაღაროს-კარის აგრონომი აბაიმე, ჩვენ სასოფლო საბჭოების აგრონომს უბნობთა?

— ჰოდე!

— სიკო წითლიძესა?

— იმასა!

— საცოდავ, გაგიქდა განა?

— რაით უნდა გაგიქებულიყო?

— აბა რაი უნდა გუმბათჩია?

— რაი ქნას, სხვა ილაჯ არა აქვნ!

და აქ იწყება ამბავი, რომელიც სასაცილო სულაც არ არის.

* *

ის. ვინც ამეამად მაღაროს-კარის ექლესიაში „ღულუნებს“ — ნამდვილად გახლავთ ამავე სოფესაბჭოს აგრონომი სიკო წითლიძე. ჩვენ თავდებად ვუდგებით, რომ ის არც მტრედია და არც ავსული, მაგრამ დევნილი სულივით კი დაძრწის და დაეძებს თავშესაფარს.

— რატომ და რისოვის?

სულ უბრალო მიზეზით:

როცა სიკო წითლიძე რაისაბჭოს აგრონომად დანიშნებ; მას ბინას შეპირდნენ.

— დროებით აქ, საბჭოს ოთხში იყავი, შემდეგ კი შესაფერ ბინაში მოგათვასებთო, — გამოუცხადეს. „დროებით“ დრო გავიდა და მას საბჭოში უთხრეს:

— იცი რა, ჩემო ძმაო? ეგ ოთახი საბჭოს სკირდება, აიკრიფე ბარგი-ბარხანა!

ადგა წითლიძე და ისევ დროებით შეფარა საექიმო უბნის აიგანს. სანამ შეეძლო გაუძლო იქ სიცივეს, მერე იქიდანაც გაიქცა. სადღაც ოთხში შეიქედლა. იქიდანაც გამოაძევეს და აი, ბოლოს მიაგნო „მყუდრო ნავთსაყუდეს“. მიიღო კიბე და აცოცდა მელესის გუმბათში. იქ ჩალა-ბულა მიაფარა და ბინა დაიდო.

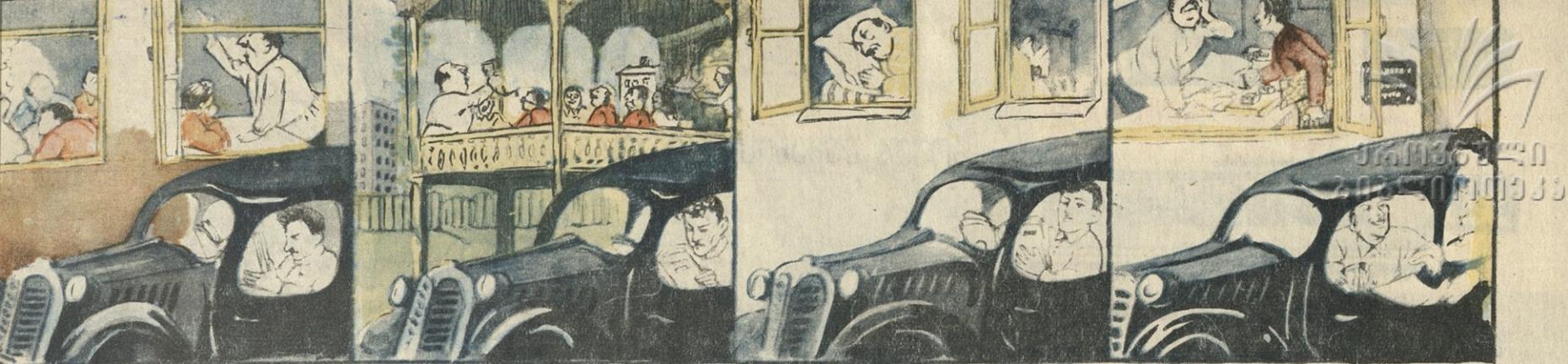
და როცა საზოგადო აგროტექნიკის გატარებისათვის მუშაობით დაღლილი ბრუნდება თავის გუმბათში, იქ გამვლელებს ხან მტრედად ეჩვენება, ხან აქსულად.

აი, მთელი გაუგებრობის სათავე!

მართლაც სასაცილო იქნებოდა კაცის ასეთი მდგომარეობა, რომ ის საწყები არ იყოს! აქ, მინდიას სამშობლოში, სადაც ბუნებასთან ყოფნით გამისნებულ ფშაველს ფოთლისა და ბალანის გულისტკივილიც კი ესმოდა და მათ დასაცავად ზრუნავდა, განა საწყები არ არის, რომ ამ ბალახების, ამ მცენარეების დამცველი სტატის გულისტკივილი არავის ესმოდეს?

მოდი და ნუ იღულუნებ ასეთ მდგომარეობაში!

ვარსადანი

როცა დირექტორი თათბირს
ატარებდა, — „შოუერი დირექტორს
აღარ ატარებდა, უცდიდა ხათო-
ბით, წიგნს კითხულობდა.

როცა დირექტორი სტუმრად
იყო და თამადობდა, — შოუერი
იხვევ უცდიდა ხათობით, წიგნს
კითხულობდა.

როცა დირექტორი უდარდე-
ლად: ისვენებდა, შოუერი ისვ
უცდიდა ხათობით, წიგნს კითხუ-
ლობდა.

ხოლო როცა დირექტორი ხახ-
ტყად გააფრთხილეს, შოუერიც
გააფრთხილეს და შოუერი დირექ-
ტორს რატომ დაუცდიდა? — და-
უსწრებელზე ს-გამოცდოდ გაექანა.

საჭადრაკო კლუბი და შამანური ლეინი

ერიცა და ურეცი

რეარის თავაზრი

1949/50 წ. 60% 600
შტატ შემახი. 18 ვანებ
საბორის პრემიუმ დარინგის სასაჩი
და საქ. ს. 6 დან ათ

3. დავით ვასაძე

— დარინგის პრემიუმ დარინგის სასაჩი
საბორის არტისტის
6. ს. ხანიავასი
შრანგი და დანარი

კინე

ახალგაზრდა ფრანგი: ეს ორი პორტრეტი განა ერთ შუმანს გამოხატავს?
მოხუცი: რა თქმა უნდა. 1918 წელს იგი კაიზერის არმიის ოფიცერი იყო და საფრანგეთის წინააღმდეგ იბრძოდა.
ახალგაზრდა ფრანგი: დღეს კი ამ უჯიშოს და თავისთავის მოღალატეს ჩვენი ეროვნული ინდენტები ხურს დაიცვა!?
მოხუცი: ჩატომ თავისთავის მოღალატეს! ჩობერ შუმანი — მინისტრის პორტფელითაც იმ ხაზე აკეთებს, რასაც გირ-
ჩანულ კასკით აკეთებდა...